

OOG VOOR JOUW TOEKOMST

ONZE KEUZES VOOR EEN LEEFBAAR OOSTSTELLINGWERF

Programma 2026-2030

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
ONZE FYSIEKE LEEFOMGEVING	4
Wonen	4
Klimaat, duurzaamheid en energietransitie	6
Voorzieningen dichtbij	6
EEN STERKE SAMENLEVING: ZORGEN VOOR ELKAAR	9
Jongeren en veiligheid – preventie door nabijheid	9
Goed bewegen is goed leren – een sterke start voor elk kind	10
Verantwoordelijke opvang – menselijk én beheersbaar	10
Mobiliteit: Slim, veilig en bereikbaar vervoer – ook voor kleine dorpen	11
Vrijwilligers	12
De kracht van de dorpen	12
Gebiedsteams	13
Ouderenzorg	14
Mantelzorg en familie	14
Hulpverlening	14
EEN DIENENDE GEMEENTE	15
Samenwerking binnen de gemeente	15
Samenwerking met andere gemeenten	15
Zorgvuldig financieel beheer	16
WERK, ECONOMIE, TOERISME EN AGRARISCHE SECTOR	17
Ondernemen en werkgelegenheid	17
Een bloeiende toerisme- en recreatiesector	17
Een toekomstbestendige agrarische sector	18

Inleiding

Ooststellingwerf is een gemeente met een sterke gemeenschapszin en betrokkenheid, met waardevolle natuur en een goede lokale economie en woonkwaliteit. Inwoners van Ooststellingwerf hebben echter minder te besteden en kampen vaker met gezondheidsproblemen dan gemiddeld in Nederland.

Om helder te hebben waar het CDA in Ooststellingwerf voor staat is dit programma opgesteld, zodat u weet:

- *Waarin het CDA de komende vier jaar (2026-2030) wil investeren.*
- *Of de visie en uitgangspunten van het CDA bij u passen.*
- *Of het CDA uw stem waard is.*

Dit programma vindt zijn basis in de uitgangspunten van het CDA, geïnspireerd door de christelijke maatschappijvisie, te weten:

- **Rentmeesterschap:** zorgen voor een duurzame balans tussen mens, milieu en een gezonde economie, ook binnen onze gemeente.
- **Gespreide verantwoordelijkheid:** ruimte geven aan de samenleving door waar mogelijk minder regels en minder bemoeienis van de gemeente Ooststellingwerf.
- **Solidariteit:** omzien naar elkaar en betrokkenheid tonen met onze mede-inwoners (*Mienskip*).
- **Publieke gerechtigheid:** ieder dorp behoudt zijn eigen identiteit, waarbij de gemeente ondersteunt om die te versterken.

Vanuit deze uitgangspunten stellen wij de vraag: *Hoe behouden én versterken we de leefbaarheid in onze gemeente Ooststellingwerf?*

Voor CDA-Ooststellingwerf ligt de focus daarbij op:

- Een kwalitatief goed aanbod van woonruimte, met name ook voor jongeren en jonge gezinnen.
- Behoud van goede voorzieningen zoals winkels, scholen, wegennet en groen.
- Een sterke sociale samenhang binnen elk dorp en tussen de dorpen.
- Een gemeente die zorgt dat bewoners zich veilig voelen zonder overlast.

De afgelopen jaren heeft CDA Ooststellingwerf verantwoordelijkheid genomen en heeft gekozen voor samenwerking waar mogelijk met degelijke onderbouwde standpunten. Of het nu ging om jongerenwerk, ondersteuning van boeren, vluchtelingenopvang of voorzieningen in onze dorpen, CDA-Ooststellingwerf heeft geluisterd naar de inwoners. Dit door ze uit te nodigen in de fractie en door bijeenkomsten te organiseren. Maar ook door bijvoorbeeld over de wolf gesprekken te initiëren met de provinciale CDA-fractie. De uitkomsten van deze gesprekken zijn door de CDA-fractie verwoord in de gemeenteraadsvergaderingen van Ooststellingwerf. En er zijn mede op basis van deze gesprekken door de CDA-fractie moties en amendementen ingediend, o.a. wat betreft het winkelcentrum in Appelscha, korting op regentonnen en Agro coaching.

In de komende jaren wil CDA-Ooststellingwerf voortbouwen op deze aanpak. CDA-Ooststellingwerf maakt keuzes, die passen bij een dienstbare gemeente, die ook in de toekomst leefbaar en verbonden wil blijven. Kortom een *leefbaar Ooststellingwerf* nu en in de toekomst.

Het CDA Ooststellingwerf :

- 1** Zet zich in voor meer betaalbare woningen, vooral voor starters en jonge gezinnen, met kortere procedures en ruimte voor alternatieven.
- 2** Blijft inwoners ondersteunen die financieel in de knel zitten.
- 3** Wil zorg voor iedereen beschikbaar houden, met zware zorg in de grote dorpen en steun voor initiatieven in kleine kernen.
- 4** Steunt voorzieningen die de leefbaarheid in dorpen versterken, met nadruk op lokale initiatieven en betrokkenheid.
- 5** Is voor goede mobiliteit en zoekt samen met inwoners en ondernemers naar passende oplossingen.
- 6** Stimuleert het gebruik van duurzame energie en staat open voor nieuwe ontwikkelingen.
- 7** Ondersteunt nieuwkomers met taalonderwijs en werkervaringsplekken voor goede integratie.
- 8** Pleit voor duidelijk wolvenbeleid, met beheer van de populatie en veiligheid van inwoners en (huis)dieren voorop.
- 9** Blijft werken aan verkeersveiligheid en betreft inwoners bij ingrijpende verkeersmaatregelen.
- 10** Richt de inzet van BOA's vooral op preventie, met handhaving waar nodig.

Onze fysieke leefomgeving

Wonen

Wat zien we en wat is het gevolg:

- Steeds meer jongeren kunnen geen eigen woning kopen of huren.
- Verhoudingsgewijs stijgt het aantal inwoners dat ouder is dan 65 jaar. In 2040 zijn naar verwachting 4 op de 10 inwoners in Ooststellingwerf 65 jaar of ouder.
- Bij een gelijkblijvend aantal inwoners groeit het aantal huishoudens met 877. Deze groei is vrijwel volledig toe te schrijven aan meer 1-persoons huishoudens.
- Veel huizen zijn te groot, te duur of niet meer geschikt voor ouderen.
- Er is dringend behoefte aan woningen die passen bij kleinere huishoudens en ouderen.
- Ouderen overzien vaak niet de mogelijkheden, waardoor men blijft zitten in de huidige woning

Oftewel de woningvraag verandert en er zijn meer woonruimtes nodig. Als gemeente Ooststellingwerf moeten we hier nu op inspelen. Er is behoefte aan meer betaalbare woningen voor jongeren en jonge gezinnen in alle dorpen en aan extra appartementen voor ouderen, vooral in de grotere dorpen.

Dit kan de gemeente Ooststellingwerf bereiken door:

a. Open te staan voor slimme en alternatieve woonvormen.

Te denken valt aan tiny houses, hofjeswoningen, kangoeroewoningen (waar jong en oud samenwonen) en andere innovatieve woonvormen. Zowel particulieren als woningcorporaties kunnen hiervoor plannen maken. De gemeente helpt hen daarbij. En bouwen binnen de bebouwde kom heeft de voorkeur. Als dat niet lukt, dan staat de gemeente Ooststellingwerf bouwen aan de rand van het dorp toe op zogenaamde uitleglocaties ("een wijkje erbij").

b. Bestaande gebouwen gebruiken.

Leegstaande kantoren of panden in dorpen kunnen omgebouwd worden tot woonruimte. Bijkomend voordeel hierbij is dat dit ook leegstand en verpaupering voorkomt. Het ruim omgaan met bestemmings- en omgevingsplannen (b.v. ruimte voor ruimte) is daarbij een voorwaarde. Dit wel met voldoende oog voor het doel en het effect op het buitengebied."

c. Flexibel bouwen, klaar voor veranderingen.

Ook kunnen flexibele woningen (staan maximaal 30 jaar op 1 locatie) worden gebouwd, zodat we snel kunnen inspelen op veranderingen in de woningbehoefte in onze gemeente.

In de kernen van alle dorpen kan zonder limiet gebouwd worden zolang dat nodig is. Regelmatig toetst de gemeente Ooststellingwerf of de bouwplannen nog aansluiten bij de behoefte.

d. Leefbare buurten en veilige wijken.

Kinderen moeten veilig kunnen spelen in hun buurt. Burgerinitiatieven voor speeltuinen en activiteiten voor kinderen krijgen steun van de gemeente.

e. Goede informatie voor ouderen.

Ouderenadviseurs, seniorenbezoekers en medewerkers van de gebiedsteams geven voorlichting over wonen, zorg en voorzieningen. En wijzen ook op de mogelijkheden van mantelzorgwoningen. Zij komen ook bij mensen thuis.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Meer betaalbare nieuwe koopwoningen en eventueel ook huurwoningen voor jongeren in alle dorpen. Voor elk bouwproject moet gelden dat minimaal 20% van de huur- en/of koopwoningen betaalbaar moet zijn voor deze doelgroep.
- Meer woningen, met name appartementen, voor senioren in diverse prijsklassen, zodat ouderen kleiner en gelijkvloers kunnen gaan wonen. Tevens wordt zo de doorstroming op de woningmarkt bevorderd.
- Een gemeente, die bij voorkeur zelf bouwprojecten ontwikkelt. Maar ook ontwikkelaars helpen om deze woningen te bouwen.
- Wonen boven winkels mogelijk maken en leegstaande panden om laten bouwen tot woningen.
- Ondersteunen van nieuwe woonvormen zoals (knarren)hofjes, tiny houses en kangoeroewoningen.
- Veilige buurten met speelplekken voor kinderen.
- Goede informatie over wonen en zorg bijvoorbeeld via gebiedsteams en ouderenadviseurs.
- Aansluiten bij het landelijke programma Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving (STOER), dat bouwen sneller, makkelijker en goedkoper maakt zonder in te leveren op kwaliteit.

Klimaat, duurzaamheid en energietransitie

We zien dat onze samenleving en leefomgeving onder druk staan door klimaatverandering, CO₂-uitstoot en verspilling van grondstoffen. De manier waarop we produceren, consumeren en met ons milieu omgaan, heeft directe gevolgen voor de kwaliteit van leven – nu en in de toekomst. Daarnaast merken we dat bewustwording over duurzaamheid groeit en dat inwoners en bedrijven steeds meer bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen.

Het gevolg is dat we ook als gemeente verantwoordelijkheid nemen voor een duurzame samenleving. Dat betekent dat we blijven werken aan het doel om in 2030 CO₂-neutraal te zijn, dat we hergebruik van grondstoffen stimuleren en dat we ons inzetten voor een schoon en leefbaar milieu.

De bestaande regelingen om inwoners financieel te helpen bij het verduurzamen van hun woningen worden echter onvoldoende benut, dus de gemeente Ooststellingwerf moet zich meer gaan inspannen deze regelingen onder de aandacht te brengen van de inwoners.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Flexibel, duurzaam en klimaatbestendig bouwen.
- Werken aan een duurzame samenleving door zon- en windenergie te stimuleren en energie- en grondstoffenverbruik te beperken.
- Doorgaan met de problemen van zwerfvuil en hondenpoep stevig aan te pakken en de vrijwilligers in onze gemeente, die zwerfvuil verzamelen, blijven ondersteunen en waarderen.
- Blijven voorlichten over duurzaamheid (digitaal, op papier, fysiek via bijvoorbeeld een bezoek aan eigenaren met woningen met een laag energielabel).
- Blijven zoeken naar manieren om energie te delen. Dit kan door de mogelijkheden van de nieuwe Energiewet goed te benutten. Zo wordt het vanaf 1-1-2026 mogelijk energiegemeenschappen op te richten, zijnde samenwerkingen tussen initiatiefnemers, bedrijven en overheden.
- Stimuleren en helpen te ontwikkelen van lokale initiatieven voor alternatieve energievormen en lokale energieopwekking.
- Hanteren van de basisladder voor zonnepanelen (1. Op daken gebouwen: 2. Op niet rendabele grond: 3. Als overkapping op parkeerterreinen; 4. Op landbouwgrond).

Voorzieningen dichtbij

We zien dat, door gewijzigd koopgedrag, de detailhandel verandert en dat zal blijven doen. Dit leidt tot leegstaande winkels en winkelcentra die hun samenhang verliezen.

Dit betekent dat het steeds belangrijker wordt om winkelgebieden aantrekkelijk te maken en te houden, ook in kleinere dorpen. De gemeente mag daar meer sturend in zijn.

Daarbij moet rekening worden gehouden met de wensen van de consument: voldoende gratis parkeergelegenheid dichtbij het centrum, een centrum waar iets te beleven is en een plek om elkaar te ontmoeten (bijvoorbeeld horeca). Daarnaast moet in elk dorp ruimte zijn voor sport, cultuur, ontmoeting en zorg. Omdat geld en gebouwen niet onbeperkt beschikbaar zijn, moeten er eerlijke keuzes worden gemaakt.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Per dorp het gesprek voeren: wat is écht nodig, wat kan samen.
- Het aantrekkelijk houden van winkelcentra, zo nodig door te clusteren.
- Duurzame dorpsaccommodaties.
- Het steunen van voorbeeldprojecten zoals zwembad de Haulewelle in Haulerwijk.
- Een toekomstgericht plan voor het zwembad in Appelscha, samen met inwoners en verenigingen. Sluiten van dit zwembad zonder alternatief is geen optie.
- Een schone leefomgeving met voldoende en kwalitatief goed groen.
- Zorgen dat de jeugd een plek heeft om samen te komen

Veiligheid

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waar iedereen zich thuis en geborgen voelt. Een veilige gemeente wordt gecreëerd door veel verschillende actoren, die samen moeten werken voor het hoogst mogelijke veiligheidsniveau.

In het bijzonder is het belangrijk dat er aandacht is voor misdrijven met een hoge impact op het veiligheidsgevoel, de zogenoemde High Impact Crimes (HIC), zoals inbraak, overvallen, geweldsincidenten, vandalisme en het verstoren van de openbare orde. Ook is het belangrijk dat onze gemeente met ondernemers, boeren en burgers alert zijn op ondermijning. Dus dat criminelen gebruik maken van legale bedrijven en diensten om illegale activiteiten uit te voeren.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor thema's zoals verkeersveiligheid en een veilige schoolomgeving. Het CDA-Ooststellingwerf vindt het belangrijk dat ouders hun kinderen met een gerust hart op de fiets naar school moeten kunnen sturen. Ook als er in de toekomst niet meer in elk dorp een school staat, moet de gemeente zorgen dat er goede fietsverbindingen zijn voor deze kwetsbare groep.

Ouders worden actief betrokken bij het tegengaan van drank- en drugsgebruik onder jongeren. Drank- en drugsoverlast moet aangepakt worden. CDA blijft tegenstander van een coffeeshop in Ooststellingwerf, zolang niet wordt

aangetoond dat een coffeeshop daadwerkelijk helpt om de huidige handel en het gebruik van harddrugs binnen onze gemeente te verminderen.

Het CDA-Ooststellingwerf vindt dat de door de wet gestelde normen gehandhaafd dienen te worden. En is van mening dat de overheid (gemeente en politie) alert dient te zijn op de naleving van regels bij gebruik van voorzieningen, bedrijven en gronden en dat consequent moet worden opgetreden bij overtreding of misbruik.

Ook in de gemeente Ooststellingwerf komt geweld tegen vrouwen voor. Dus geformuleerde speerpunten:

- Preventie van geweld, waarbij mannen en jongens worden betrokken;
- Toegankelijke hulp en opvang van slachtoffers van geweld;
- Een integrale aanpak van straatintimidatie;
- Bestrijden van geweld tegen specifieke groepen, zoals LHBTI, personen met een beperking of een migratieachtergrond.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Een gemeente die preventieve maatregelen vooropstelt om criminaliteit te voorkomen.
- Dat er één loket komt, waar inwoners alle vormen van onveilige situaties en criminaliteit binnen onze gemeente kunnen melden. En dat er periodiek wordt gerapporteerd over de ontvangen meldingen en wat er mee is gedaan.
- Bewustwording, via verplichte trainingen binnen onze gemeente, om corruptie tegen te gaan.
- Transparantie in aanbestedingsregels.
- Handhaven van het vastgesteld beleid (verkeer, drugs, alcohol, uitkeringen, vergunningen e.d.) en dat de gemeente daar de middelen voor beschikbaar stelt.
- Borgen van cybersecurity in de gemeentelijke systemen. Onze inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun persoonlijke gegevens veilig zijn.
- Informatievoorziening door de gemeente om inwoners ook zelf weerbaar(der) te maken.
- Vuurwerkregels in onze gemeente conform landelijk beleid.
- Zorgen voor voldoende veilige fietspaden naar scholen.

Een sterke samenleving: zorgen voor elkaar

Jongeren en veiligheid – preventie door nabijheid

Een veilige samenleving begint bij jongeren die zich gezien voelen. Het accent moet meer komen te liggen op vroegtijdige signalering van problemen. De gemeente moet vooral inzetten op preventie en voorlichting. Daarbij moet alles in het werk gesteld worden om deze jonge inwoners te bereiken. Temeer omdat preventieve zorg de jeugdzorg betaalbaar houdt.

Naast de belangrijke rol van de ouders, is de signalering door het consultatiebureau, peuterspeelzalen, basisscholen en het voortgezet onderwijs erg belangrijk.

Ook de inzet van praktijkondersteuners bij huisartsen in onze gemeente moet voortgezet worden.

Wanneer ouders moeite hebben met het opvoeden, helpt het gebiedsteam deze ouders. Vroegtijdig ondersteunen om problemen in de opvoeding te voorkomen moet voorop staan.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Meer jongerenwerk, ook in kleine dorpen.
- Het voortzetten van de huidige goede samenwerking tussen BOA's, Scala, Jeugdhulpverlening en Gebiedsteams. Vertegenwoordigers van deze samenwerking bezoeken ook elk jaar de middelbare scholen in Ooststellingwerf om de leerlingen voor te lichten.
- Zorg voor kinderen en gezinnen die intensieve begeleiding nodig hebben.
- Toegankelijke hulp met korte wachtlijsten.
- Langjarige samenwerking met zorgaanbieders.
- Eerlijke tarieven.
- Eén inkooporganisatie van zorg die faciliteert.
- Blijven kijken naar trajecten die werken en zo nodig besluiten nemen om trajecten te stoppen.
- Eerlijke voorlichting geven over de trajecten.
- Vaste gezichten per dorp/wijk.
- Aandacht voor mentale gezondheid, verslavingen en weerbaarheid op scholen en verenigingen.

Goed bewegen is goed leren – een sterke start voor elk kind

Kinderen die veel bewegen, leren meestal beter. Want goede motoriek helpt bij de ontwikkeling van het brein. En dit zorgt bij een kind voor betere concentratie, meer zelfvertrouwen, minder overgewicht en betere prestaties op school. Een kind dat goed leert bewegen, staat sterker in het leven. Maar ook is het belangrijk dat oudere mensen gestimuleerd worden te blijven bewegen. Dit kan door het aanbieden van buurtsport en indicatievrije zorg in dorpen.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Ouders en scholen bewust maken van het belang van bewegen voor de ontwikkeling van een kind.
- Vroeg beginnen met bewegen op school, kinderopvang en bij sportclubs.
- Brede motorische scholing: leren rennen, springen, klimmen, gooien en fietsen.
- Eerst werken aan een brede basis, daarna kiezen voor een sport.
- Meer samenwerking tussen scholen, kinderopvang, sportclubs en buurtsportcoaches.
- Aandacht voor kinderen met achterstanden, zodat iedereen mee kan doen.
- Een onderzoek of samenwerking tussen Scala en Sport Fryslân m.b.t. bewegen synergievoordelen oplevert.
- Een gemeente die buurtsport en indicatievrije zorg aanbiedt voor ouderen. Daarvoor is het belangrijk dat sportvoorzieningen voor alle doelgroepen in onze gemeente op niveau blijven.

Verantwoordelijke opvang – menselijk én beheersbaar

De gemeente Ooststellingwerf heeft in 2025 als taakstelling om 136 asielzoekers, 18 AMV'ers (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) en statushouders te huisvesten. Daarnaast dienen ook Oekrainers te worden gehuisvest zolang de oorlog tussen Rusland en Oekraïne nog duurt.

Het CDA-Ooststellingwerf ziet het als een opdracht aan de gemeente en aan ons als inwoners, om deze groepen binnen onze gemeente goed op te vangen en te ondersteunen bij de integratie in onze samenleving. Dit kan bereikt worden door samen te werken met zowel organisaties met kennis op dit gebied als met vrijwilligers. En dit moet altijd plaats vinden in nauw overleg met onze inwoners.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Kleinschalige opvang, verspreid over de gemeente.
- Begeleiding van deze nieuwe bewoners én hun omgeving.
- Inzet op inburgering, taal, werk en vrijwilligerswerk.
- Geen overvalpolitiek, maar goede communicatie met inwoners.
- Opzetten van een lokaal netwerk met onderwijsinstellingen, bedrijven en inburgeringsorganisaties. Dit netwerk richt zich op het koppelen van inburgeraars aan stageplaatsen of traineeships en het aanbieden van een combinatie van taalcursussen en werkervaring. Dit om zo gebruik te maken van de talenten van nieuwkomers en ze zo snel mogelijk te integreren.

Mobiliteit: Slim, veilig en bereikbaar vervoer – ook voor kleine dorpen

In een tijd, waar heel veel digitaal wordt gedaan, blijft in een plattelandsgemeente goed vervoer belangrijk. Zeker als je geen auto hebt of minder mobiel bent. Je moet immers nog steeds zelf fysiek naar je huisarts of naar het ziekenhuis.

CDA-Ooststellingwerf is van mening dat je moet afstappen van de traditionele gescheiden vervoersfuncties (algemene openbaar vervoer, het particuliere taxivervoer, vrijwillig vervoer).

Door de verschillende functies te laten samenwerken, kun je een web van vervoer opzetten.

Hiervoor is particuliere en publieke samenwerking nodig.

Een app waarin je begin van je reis en het doel van je reis opgeeft, zou de verschillende vormen moeten verbinden en aanbieden. Vanuit huis met de WMO-taxi naar het mobiliteitscentrum, vandaar met de grote buslijn naar het volgende mobiliteitscentrum en vandaar bijvoorbeeld met een maatjesauto naar je einddoel.

De gemeente Ooststellingwerf doet mee aan het project Mobisitie van de Hanze in Groningen, dat helpt zoeken naar schone, slimme manieren van reizen – vooral voor korte ritten. Er zijn ondernemers die hiervoor al initiatieven hebben genomen. Die initiatieven ondersteunen we als CDA. Een publiek, private samenwerking is de basis voor mobiliteit nu en in de toekomst.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Grote mobiliteitshubs langs de N381 en N351. Daar kun je overstappen tussen bus, (deel)fiets, (deel)auto, eigen auto en in de toekomst kleine elektrische voertuigen.
- Betere samenwerking tussen vervoersvormen. Denk aan WMO- en leerlingenvervoer ook inzetten voor mensen uit kleine dorpen, vaste routes of opstapplekken met reserveringssysteem via app of telefoon, slimme verbindingen tussen kleine kernen en grote hubs.

- Goede fietspaden tussen dorpen en naar de hubs.
- Kleine overstapplekken met fietsenstalling en laadpunten.
- Uitbreiding van deelvervoer naar álle dorpen.
- Veilige wegen, vooral voor kinderen en ouderen.
- Goede infrastructuur, trottoirs, goede fietspaden, passeerstroken (op zowel wegen als fietspaden voor bijvoorbeeld duo fietsen) in de buitengebieden en het bevorderen van vlotte doorstromingsmogelijkheden van verkeer bijvoorbeeld via parkeerverboden
- Handhaven m.b.t. op het op trottoir overhangend groen bij woningen en openbare ruimte.
- Handhaven m.b.t. op de stoep/trottoir geparkeerde staande vervoersmiddelen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn onmisbaar in onze samenleving en gemeente. Ze verrichten onbetaald en vrijwillig belangrijk werk dat anders niet gedaan zou worden. Door toenemende en complexere regelgeving is goede ondersteuning van vrijwilligers steeds belangrijker.

Het CDA-Ooststellingwerf zet zich daarom in voor:

- Zo weinig mogelijk regels voor vrijwilligers.
- Betere samenwerking tussen gemeente en verenigingen.
- Vrijwilligersverzekeringen via de gemeente.
- Waardering en ondersteuning van vrijwilligers.
- Opleiding en begeleiding van vrijwilligers (zoals bestuursleden, trainers, mantelzorgers).
- Stimulering van vrijwilligerswerk als middel tot maatschappelijke participatie en tegen eenzaamheid.
- Meer samenwerking tussen verenigingen en partijen als Buurtsport, Jeugdwerk en de gemeente.

De kracht van de dorpen

In Ooststellingwerf stelt de gemeente jaarlijks geld ter beschikking aan dorpen (*dorpsbudget*): het dorp kiest zelf waar het aan besteed wordt. Uitgangspunt voor de besteding van het geld is dat de leefbaarheid in een dorp er mee wordt bevorderd.

Daarnaast heeft Ooststellingwerf financiële middelen beschikbaar gesteld voor de bevordering van de gemeenschapszin (*"Mienskip"*) binnen onze gemeente. Ook is gestart met het versterken van de sociale samenhang binnen onze gemeente via opbouwwerk. Het CDA-Ooststellingwerf gaat zich inzetten om ook dit structureel te houden.

De demografische veranderingen gaan ook in onze gemeente snel. Er is een verschuiving in behoefte aan voorzieningen als gevolg van minder kinderen en meer ouderen. Dit kan tot gevolg hebben dat niet meer in elk dorp alle voorzieningen kunnen blijven bestaan en kan het nodig zijn dat dorpen op bepaalde terreinen gaan samenwerken.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Het structureel behouden van deze dorpsbudgetten.
- Een ontmoetingsplaats in elk dorp, waar de inwoners kunnen samenkomen en de kans op eenzaamheid vermindert.
- Een gemeente die de samenwerking tussen en binnen dorpen ondersteunt en stimuleert. Dit kan ertoe bijdragen dat voorzieningen goed gespreid in onze gemeente (in Oosterwolde eventueel op meerdere plaatsen) voor iedereen bereikbaar blijven en optimaal worden benut.

Gebiedsteams

Het gemeentelijk WMO-beleid is gebaseerd op drie uitgangspunten:

- Iedereen moet mee kunnen doen.
- Problemen voorkomen.
- Problemen oplossen.

Onze gemeente Ooststellingwerf werkt met Gebiedsteams met als doel een laagdrempelige schakel tussen de vraag naar ondersteuning en het bieden van een passend aanbod. Daar hoort een adequate aanpak bij met ruimte voor oplossingen op het terrein van zorg en ondersteuning. Het CDA vindt het belangrijk dat de zichtbaarheid van de Gebiedsteams verder verbetert: het moet elke inwoner in onze gemeente duidelijk zijn waar (bij welke persoon/telefoonnummer) hij of zij terecht kan.

Ook moeten gebiedsteams in samenwerking met maatschappelijke organisaties zorgen voor het onder de aandacht brengen van de mogelijkheden om volwassenen en kinderen te helpen in geval van armoede. Dit op een voor de betrokkenen veilige en vertrouwelijke wijze.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Gebiedsteams die samen met andere organisaties alles in het werk stellen om mensen in armoede te helpen met het gebruik maken van de verschillende toeslagen en regelingen. Dit op een uiterst discrete wijze.

Ouderenzorg

Omdat senioren steeds meer aangewezen zijn op de algemene voorzieningen, dient de gemeente te zorgen dat voorzieningen, waar met name ook ouderen gebruik van maken, zoveel mogelijk beschikbaar blijven. En dat nieuwe ontmoetingsmogelijkheden voor ouderen worden gestimuleerd. Ook moet er meer en betere aandacht komen voor eenzaamheid onder ouderen. In de openbare ruimte moet goede doorgang worden geboden aan gebruikers van rollators, rolstoelen, scootmobielen en andere vervoersmogelijkheden als taxi's en buurtbussen. Tot slot vindt het CDA het belangrijk dat ook hier bij eventuele regelgeving de mens centraal wordt gesteld en dat de gemeente daarom structureel contacten met vertegenwoordigers van ouderen onderhoudt.

Mantelzorg en familie

Het CDA-Ooststellingwerf vindt het belangrijk dat er een goede ondersteuning is voor mantelzorgers via respijtzorg, emotionele en praktische hulp. Een mantelzorger moet kunnen aankloppen bij het gebiedsteam voor hulp en ondersteuning, opdat de mantelzorger zo nu en dan ontlast kan worden. De gemeente Ooststellingwerf moet de huidige aandacht en waardering voor de mantelzorgers continueren.

Hulpverlening

Bewoners, die zichzelf niet meer kunnen redden, moeten bij de gemeente kunnen aankloppen voor hulp (bijv. via schuldsanering). De gemeente moet zich tot het uiterste inspannen om inwoners, die problemen hebben op financieel gebied, te bereiken en te helpen.

CDA-Ooststellingwerf wil aandacht voor preventie van schulden, bijvoorbeeld via de inzet van budgetcoaches en budgetmaatjes (vrijwilligers), maar ook hulp bij (gok)schulden.

Ook willen we jongeren beter bewust gaan maken en voorbereiden richting zelfstandigheid. Dit door ze beter voor te bereiden op hun volwassenheid.

Sinds er landelijk is bezuinigd op de geestelijke gezondheidszorg komt het Gebiedsteam en ook andere instanties in Ooststellingwerf steeds vaker en heftiger verwarde mensen tegen. Om de overlast en het aantal incidenten te beperken vindt het CDA-Ooststellingwerf het belangrijk dat er voldoende middelen beschikbaar blijven om deze groep te begeleiden en te behandelen. Het CDA wil zich inzetten om specialisten binnen VTH (Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving) op te leiden, welke we kunnen inzetten om verward gedrag aan te pakken, ook om zo het aantal meldingen van overlast bij de politie te verminderen.

Het CDA wil laten onderzoeken of de psycholance (een ambulance voor vervoer van verwarde mensen) een eigen standplaats kan krijgen in onze gemeente. Het CDA-Ooststellingwerf wil (vindt) dat de Voedselbank, waar inwoners kunnen aankloppen voor hulp, moet worden behouden en qua huisvesting moet worden ondersteund.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Dat financieel zwakkeren ook de toegang tot sport en cultuur krijgen en houden.
- Duidelijke taakopvatting en doelen van Gebiedsteams en Opbouwwerk.
- Dat elk cluster (postcode) van woonadressen één vast aanspreekpunt heeft voor het aanvragen van hulp.
- Het samen met de daarvoor aangewezen organisaties steunen en stimuleren van de opvang van asielzoekers en statushouders.
- Het zorgen dat voorlichting niet alleen digitaal maar ook op papier plaats blijft vinden.
- Doorgaan met “Buurtsportcoaches”.

Een dienende gemeente

Samenwerking binnen de gemeente

Als partij onderhoudt het CDA in Ooststellingwerf intensief contact met vertegenwoordigers van uiteenlopende achtergronden en met diverse expertise. Ook organiseren we, zo mogelijk in samenwerking met CDA-Weststellingwerf en CDA-Opsterland, openbare bijeenkomsten over thema's die actueel zijn en die onze inwoners bezighouden. Zo wordt gezorgd voor steeds actuele voeding van inzichten en ideeën richting de CDA-fractie en -bestuur en krijgen betrokken inwoners veel informatie over projecten en processen in onze gemeente. We vinden het belangrijk dat een goede overheid benaderbaar en duidelijk is voor inwoners, ondernemers en organisaties.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Persoonlijk contact als norm, vooral bij hulpvragen en vergunningen door burgers en bedrijven.
- Informatie in duidelijke taal, ook voor wie minder digitaal vaardig is.
- Dat inwoners eenvoudig in gesprek kunnen met de gemeente.
- Dorpsgericht werken met voor de inwoners uit de dorpen herkenbare aanspreekpunten.

Samenwerking met andere gemeenten

Als gemeente Ooststellingwerf zijn we onderdeel van onze omgeving en werken we samen met anderen. Insteek van de samenwerking is het laten toenemen van kennis en kwaliteit en het verminderen van onze kwetsbaarheid als gemeente. Direct contact tussen medewerkers gemeente en burgers moet

voorop blijven staan, immers het gaat om belang voor onze inwoners. En een goede samenwerking bespaart kosten. Met onze burens van Weststellingwerf en Opsterland hebben we een samenwerking op uitvoerende onderdelen en daar zijn we tevreden over. Ook zien we op andere schaalniveaus, dat samenwerken loont. Binnen Zuidoost Friesland (Smallingerland, Heerenveen, Opsterland, Oost- en Weststellingwerf) staat een robuuste structuur en ook op provinciaal niveau vinden we elkaar in Friesland op die onderwerpen, waar we krachten kunnen bundelen.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Het intensiveren en optimaliseren van de huidige ambtelijke samenwerking van Ooststellingwerf met Weststellingwerf en Opsterland (OWO-samenwerking).
- Dat eerst wordt onderzocht of er gezamenlijk OWO-beleid kan worden gemaakt bij het opstellen van beleidsstukken door onze gemeente.
- Evaluatie van de huidige OWO-samenwerking in het begin van de nieuwe raadsperiode samen met de andere 2 gemeenten. Om zo opnieuw de stip op de horizon te plaatsen qua OWO-samenwerking. Met andere woorden, hoe willen we de OWO-samenwerking intensiveren en wat willen we bereiken in de OWO-samenwerking, zowel op beleidsonderwerpen, personeelsbeleid, financiën en andere uitvoerende taken van de gemeente.

Zorgvuldig financieel beheer

De financiën van onze gemeente worden goed beheerd. Zo zijn de jaarrekeningen van 2021 tot en met 2024 elk met een positief saldo van gemiddeld bijna € 4 mln. afgesloten.

Het CDA realiseert zich maar al te goed dat belastinggeld van de burgers en bedrijven afkomstig is. Het spreekt dan ook voor zich dat het CDA-Ooststellingwerf zich ook in de toekomst inspant om zorgvuldig met de beschikbare gelden om te gaan, zodat de financiën van onze gemeente op orde blijven.

Werk, economie, toerisme en agrarische sector

Ondernemen en werkgelegenheid

Ooststellingwerf ligt centraal tussen Groningen, Assen, Leeuwarden en Zwolle. Om te kunnen ondernemen en daarmee ook werkgelegenheid te bieden is er zowel fysieke ruimte als ruimte in regels nodig voor nieuwe bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven.

Goede verbindingen zijn nodig, zowel over de weg als digitaal. Ook verbindingen over de gemeente- en provinciegrenzen heen. De industrieterreinen in Oosterwolde en Haulerwijk, welke van groot belang zijn voor de werkgelegenheid, zijn bijna volledig bezet.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Het uitbreiden van de bedrijventerreinen Venekoten en Ecomunitypark (Oosterwolde) en De Turfsteker (Haulerwijk). En deze industrieterreinen moeten goed bereikbaar zijn en blijven.
- Ook voor de andere dorpen in onze gemeente moet ruimte zijn voor eigen, lokale ondernemingen om zich in eigen dorp te vestigen.
- Het stimuleren van duurzaam, groen en toekomstgericht ondernemen.
- Slimme uitgifte van kavels.
- Het beter promoten van onze bedrijventerreinen buiten de regio.

Een bloeiende toerisme- en recreatiesector

Het landschap en de natuur in Ooststellingwerf zijn prachtig en worden door toeristen opgezocht. De regio Appelscha is een belangrijke toeristische trekpleister, maar ook andere initiatieven binnen onze gemeente verdienen ontwikkelingsmogelijkheden.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Het in samenspraak met alle ondernemers uit de toeristisch sector, stimuleren dat er meer toeristen Ooststellingwerf gaan bezoeken.

Een toekomstbestendige agrarische sector

Het CDA-Ooststellingwerf wil samen met boeren werken aan een toekomstbestendige agrarische sector, waarin voedselproductie, natuur en leefbaarheid in balans zijn. Boeren ervaren nu grote onzekerheid door stikstof- en natuurbeleid.

Het CDA-Ooststellingwerf is daarom voor:

- Zekerheid en perspectief voor boeren. De gemeente moet geen extra regels opleggen en juist ruimte bieden voor innovatie en bedrijfsontwikkeling.
- Ruimte voor boeren met heldere, afgestemde regelgeving en een eerlijk speelveld zonder extra regeldruk.
- Innovatie en verduurzaming met steun voor kringlooplandbouw, emissiearme systemen, verbrede landbouw en kennisdeling.
- Behouden leefbaarheid op het platteland door leegstand en verpaupering te voorkomen en, goede bestemmingen bij bedrijfsbeëindiging bieden en boeren betrekken bij beleid.
- Het erkennen van de wolf als bedreiging. En dat gezorgd moet worden voor effectieve maatregelen (als de situatie er om vraagt, is het CDA niet tegen het afschieten van een wolf).
- Het nemen van het wolvenplan van het Inter Provinciaal Overleg (IPO) als uitgangspunt voor beleid in onze gemeente.
- Biodiversiteit in balans: Stimuleer natuurherstel zonder schade aan boerenbedrijven, en beheer schadelijke planten actief.
- Lelieteeelt met spuitvrije zones rond woningen, scholen en natuur behouden. Maar ook moeten boeren worden betrokken bij de vast te stellen milieudoelen en openheid over gebruik van middelen.

Kortom, het CDA wil beleid dat boeren perspectief biedt, ruimte voor vernieuwing schept en het platteland leefbaar houdt.